

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 59/2024 van 27 juni 2024

Betreft: Advies m.b.t. ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (CO-A-2024-194)

Sleutelwoorden: aanvraagcontrole personen van minder dan 60 jaar oud – oudereninstellingen – tegemoetkoming individuele zorgverstrekking in oudereninstellingen

Originele versie

Inleiding

De bepalingen van het ter advies voorgelegde ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie beogen de uitbreiding van het kader voor de aanvraagcontrole door de Brusselse verzekeringsinstellingen tot de opnames van personen jonger dan 60 jaar in oudereninstellingen.

Terzake merkt de Autoriteit een nauwkeurige opvolging van de aanbevelingen uit eerdere adviezen op, waardoor het huidige advies geen bijzondere opmerkingen bevat, met uitzondering van de aanpassing van een verwijzing zoals weergegeven in het [dispositief](#).

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit), aanwezig mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Raghenon en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Alain Maron, Lid van het Verenigd College van de GGC, bevoegd voor Welzijn en Gezondheid (hierna: de aanvrager) ontvangen op 06/05/2024;

brengt op 27 juni 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 6 mei 2024 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie *tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp beoogt een uitbreiding van de aanvraagcontrole door de Brusselse verzekeringsinstellingen op de opnames van personen van minder dan 60 jaar oud in oudereninstellingen.
3. Dit alles veronderstelt verwerking van persoonsgegevens door de *Brusselse verzekeringsinstellingen, de adviserende arts en de betrokken rust- en verzorgingstehuis of een in een in artikel 34, 12° van de gecoördineerde wet bedoelde inrichting* teneinde een controle van de medische voorwaarden voor een tegemoetkoming mogelijk te maken.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

4. *Herhaling van de principes*: Elke verwerking van persoonsgegevens moet een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd

op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG.¹ De lezer wordt verwezen naar de toepassing van deze principes zoals hierna beschreven.

5. Een norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens. Krachtens artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen beschrijven. Het gaat hierbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, omvat de wettelijke bepaling terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens;
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

6. *Concrete toepassing:* De verwerking van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende ontwerp aanleiding geeft, berust op artikel 6(1)(e) AVG.² In overweging genomen dat de verwerking: *i) kwetsbare personen betreft; ii) betrekking heeft op bijzondere categorieën van gegevens (gevoelige gegevens) in de zin van de artikelen 9 en/of 10 van de AVG en/of hoogstpersoonlijke gegevens; iii) de gegevens toegankelijk en meegedeeld worden aan derden; iv) tot negatieve gevolgen voor de betrokkenen kan leiden*, is de Autoriteit van oordeel dat er sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

---

¹ Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)."

² Artikel 6(1)(e) AVG: "de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen."

7. Hierna gaat de Autoriteit na in hoeverre het ontwerp aan deze voorwaarden beantwoordt.

b. Doeleinden

8. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
9. Het aan advies onderworpen ontwerp brengt wijzigingen aan de artikelen 152, 153 en 153bis van het *koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994*.
10. Deze wijzigingen strekken tot uitwerking van het juridische kader voor de opname van ouderen die minder dan 60 jaar zijn, die in artikel 12 van het *besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 18 januari 2024 tot vaststelling van de erkenningsnormen waaraan de voorzieningen voor ouderen moeten voldoen, en van de bijzondere normen die gelden voor de groeperingen en fusies van voorzieningen* voorzien is.
11. Concreet stelt artikel 2 van het ontwerp, dat artikel 153, §2, eerste lid van het in punt 9 voormeld koninklijk besluit vervangt, het volgende:
- "§ 2. Als het gaat om een rechthebbende die is opgenomen in een rust- en verzorgingstehuis of in een in artikel 34, 12°, van de gecoördineerde wet bedoelde inrichting, gaat de adviserend arts na of de rechthebbende de in artikel 148bis vermelde voorwaarden en, in voorkomend geval, de voorwaarden van artikel 12, § 2, van het besluit van 18 januari 2024 tot vaststelling van de erkenningsnormen waaraan de voorzieningen voor ouderen moeten voldoen, en van de bijzondere normen die gelden voor groeperingen en fusies van voorzieningen vervult. Daartoe kan hij de rechthebbende onderwerpen aan een lichamelijk onderzoek, de behandelende arts vragen hem alle medische informatie te verstrekken die hij nodig acht en kan hij het aanwezigheidsregister van de inrichting, zoals bedoeld in § 4, raadplegen. De in artikel 152, § 3, bedoelde aanvraag wordt geacht te zijn goedgekeurd als de verzekeringsinstelling de inrichting waar de rechthebbende is opgenomen, een betalingsverbintenis betekent of, als ze die inrichting, uiterlijk de vijftiende dag na de ontvangst van de aanvraag, geen kennis heeft gegeven van een gemotiveerde beslissing tot weigering of van een verzoek om aanvullende inlichtingen."*
12. In acht genomen dat de bepaling in kwestie betrekking heeft op de controle en toezicht van de toelatingsvoorwaarden van rechthebbenden voor een tegemoetkoming, wordt er verwezen naar het wetgevend kader, *in casu*, de *ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse*

verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen, voor de beoordeling van de doeleinden.

13. Op grond van artikel 3, §1, 2° van de voormelde ordonnantie, zijn de Brusselse verzekeringsinstellingen bevoegd voor het toekennen van tegemoetkomingen aan Brusselse verzekerden voor individuele zorgverlening en de kosten van individuele hulpmiddelen, verstrekt in het kader van de diverse aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd is, en in het bijzonder de individuele zorgverstrekking in oudereninstellingen.

14. Artikel 12, §1 van de voormelde ordonnantie specificeert dat de verwerking van persoonsgegevens mogelijk is voor de volgende doeleinden:

1°. het beheer en de uitbetaling van de in artikel 2, 18° bedoelde tegemoetkoming, met inbegrip van de klachtenbehandeling en de geschillenbemiddeling en -beslechting, de terugvordering van ten onrechte uitbetaalde tegemoetkomingen, zoals bedoeld in artikel 18, en de controle op de cumulatie van tegemoetkomingen, zoals bedoeld in artikel 15 tot en met 17;

2°. de in artikel 25/1, § 1 bedoelde goedkeuringen en controle door de Brusselse medisch adviseurs;

3°. de indiening van een aanvraag of een aanvraag tot herziening van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden in naam en voor rekening van de Brusselse verzekerde overeenkomstig artikel 10, § 1, 1°bis.

15. Uit het voorgaande volgt dat de verwerking van gegevens met het oog op toezicht en controle van de toekenningsvoorwaarden van rechthebbenden voor een tegemoetkoming binnen de doeleinden van artikel 12, §1, 2° valt. De Autoriteit stelt vast dat de aanbevelingen uit een eerder geleverd advies³ zijn opgevolgd en oordeelt bijgevolg dat de persoonsgegevens worden verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

c. Minimale gegevensverwerking/ Proportionaliteit

16. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').

---

³ Advies 101/2023, randnrs. 9-14.

17. Terzake stipuleert *artikel 12, § 2, van de ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen* het volgende:

"§ 2 De Brusselse verzekeringsinstellingen verwerken de volgende categorieën van persoonsgegevens:

1°. betreffende de Brusselse verzekerde of, wat de onder a) en d) bedoelde gegevens betreft, betreffende zijn vertrouwenspersoon, de persoon die hem bijstaat onder meer in het kader van een beschermingsmaatregel of zijn vertegenwoordiger:

a) de identificatie- en contactgegevens, waaronder, enkel voor de Brusselse verzekerde, het identificatienummer, zoals bedoeld in artikel 8, § 1, 2°, van de wet van 15 juni 1990 betreffende de oprichting en de organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

b) de gegevens over de gezondheid van de Brusselse verzekerde, met het oog op de doeleinden bedoeld in paragraaf 1;

c) de gegevens over de socioprofessionele situatie die nodig zijn om de in artikel 18 bedoelde terugvordering uit te voeren en het bestaan van de in artikel 19, § 5, bedoelde situatie van overmacht te beoordelen;

d) de bancaire gegevens, de bedragen van de uitbetaalde of vervallen en nog niet uitbetaalde tegemoetkomingen en de historiek ervan, met het oog op de doeleinden bedoeld in paragraaf 1;

e) de gegevens betreffende de handelingsbekwaamheid van de Brusselse verzekerde, die nodig zijn voor de behandeling en de betaling van een aanvraag om een tegemoetkoming, met het oog op de doeleinden bedoeld in paragraaf 1;

2°. betreffende de behandelend arts van de Brusselse verzekerde of een andere verstrekker die met het oog op de in paragraaf 1 bedoelde doeleinden nuttige inlichtingen, zoals de invulling van het medisch gedeelte van een aanvraag om een tegemoetkoming, kan verstrekken: de identificatie- en contactgegevens en de gegevens betreffende de persoonlijke bijzonderheden, zoals de taalvoorkeur of de aanspreektitel, met het oog op de doeleinden bedoeld in paragraaf 1;

3°. betreffende degene die schadeloosstelling verschuldigd is voor dezelfde schade waarvoor de tussenkomst van de Brusselse verzekeringsinstelling gevraagd wordt of diens verzekeraar, zoals bedoeld in artikel 17: de identificatie- en contactgegevens en de gegevens betreffende de persoonlijke bijzonderheden, zoals de taalvoorkeur of de aanspreektitel, de informatie over de schadeveroorzakende gebeurtenis en het bedrag van de schadeloosstelling, met het oog op het doeleinde bedoeld in paragraaf 1, 1°.

Onverminderd het eerste lid, verwerken de Brusselse verzekeringsinstellingen, om de tegemoetkomingen in de zin van artikel 2, 18°, b), toe te kennen, de volgende persoonsgegevens met betrekking tot de in artikel 2, 6°, d) bedoelde Brusselse

verzekerden: de informatie waaruit blijkt dat de Brusselse verzekerde de eigenaar is van het onroerend goed waarvoor een aanvraag om inrichting is gedaan of de instemming van de eigenaar, de naam van de onderwijsinstelling, de gevolgde onderwijsvorm, de kopie van het rijbewijs en de tegemoetkomingen in de zin van artikel 2, 18°, b), die eerder verkregen werden van instellingen die van de Belgische deelentiteiten afhangen, voor de controle op een eventuele cumulatie van tegemoetkomingen.

Onverminderd het eerste lid, verwerken de Brusselse verzekeringsinstellingen andere categorieën van persoonsgegevens, voor zover dat strikt noodzakelijk is met het oog op de naleving van de door het Verenigd College overeenkomstig artikel 3, § 1, tweede lid en artikel 3/1, §§ 1 en 2, vastgestelde nadere regels, en voor zover dat strikt noodzakelijk is in het kader van de aan het Verenigd College geboden mogelijkheid om de controleopdracht van de Brusselse medisch adviseurs overeenkomstig artikel 25/1, § 1, tweede lid, uit te breiden."

18. Wat de categorieën van persoonsgegevens betreft, stelt de Autoriteit vast dat de aanbevelingen uit eerder advies opgevolgd werden.⁴ De categorieën van persoonsgegevens, worden steeds gekoppeld aan de betrokkenen wiens gegevens worden verwerkt en aan de samenhangende doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De Autoriteit neemt hier akte van.
19. Voor het overige geven de bepalingen geen verdere aanleiding tot bijzondere opmerkingen betreffende de proportionaliteit van de onderliggende gegevensverwerkingen.

d. Verwerkingsverantwoordelijke(n)

20. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke moet overeenstemmen met de rol die deze actor in de praktijk zal opnemen en met de zeggenschap die hij heeft over de middelen die voor de verwerking zullen worden ingezet.⁵ Met andere woorden, in de praktijk moet **voor elke verwerking van persoonsgegevens** worden nagegaan **wie** het doel nastreeft waarvoor ze worden verwerkt en zeggenschap heeft over de middelen die worden gebruikt om dat doel te bereiken.⁶

⁴ Advies 101/2023, randnrs. 15-22.

⁵ Zowel de Werkgroep 29 – voorganger van de EDPB – als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Werkgroep 29, Advies 1/2010 over de begrippen "verantwoordelijke voor de verwerking" en "verwerker", 16 februari 2010, blz. 9 (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen* zoals advocaten, blz.1 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Begrippen_VW_OA.pdf).

⁶ Advies 112/2022, randnr. 38 en advies 21/2024 randnrs. 27-34.

21. Terzake merkt de Autoriteit op dat de rol van de verwerkingsverantwoordelijke niet wordt vermeld in het ontwerp. Het aanvraagformulier verduidelijkt dat "*[d]e Brusselse verzekeringsinstellingen reeds als verwerkingsverantwoordelijken [worden] aangewezen in artikel 12, § 2,*" van de in punt 17 voormelde ordonnantie. Ofschoon de bepaling in kwestie de Brusselse verzekeringsinstelling niet expliciet als verwerkingsverantwoordelijke aanduidt, kan deze rol impliciet aan hen toebedeeld worden. Zoals eerder toegelicht in advies 36/2021 geldt dat hoewel medische adviseurs een zekere autonomie genieten in de uitoefening van hun taken en zij als eerste in lijn staan om persoonsgegevens te verzamelen, zij in eerste instantie in een contractuele relatie staan met de Brusselse verzekeringsinstelling en in tweede instantie, het doel van de gegevensverwerking namelijk het toezicht op de zorgverstrekking, deel uitmaakt van de ruimere taak van de Brusselse verzorgingsinstellingen.⁷ Gezien de wezenlijke middelen en het doel van de gegevensverwerking duidelijk binnen de verantwoordelijkheid van de Brusselse verzekeringsinstellingen vallen, kan op basis van de beschikbare informatie besloten worden dat er zeker een impliciete aanduiding is van de verwerkingsverantwoordelijke.⁸
22. Niettemin wordt aan herinnerd dat de entiteiten met een andere verwerkingsverantwoordelijke dan de Brusselse verzekeringsinstellingen, verantwoordelijk blijven voor de verwerking van gegevens die vallen onder hun bevoegdheid, taken en verwerkingsdoeleinden.

e. Bewaartermijn

23. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
24. Met betrekking tot de bewaartermijn, stelt de Autoriteit vast dat de eerder geleverde aanbevelingen uit advies 101/2023 opgevolgd werden. De Autoriteit neemt hier akte van.

f. Varia

25. Met het oog op het vermijden van misverstanden adviseert de Autoriteit om artikel 2 van het ontwerp die artikel 153, §2 van het koninklijk besluit vermeld in punt 9 vervangt, aan te passen. De huidige tekst, die verwijst naar "*[...] het aanwezigheidsregister van de inrichting, zoals bedoeld in §4 [...]*," dient te worden omgezet naar "*[...] zoals bedoeld in artikel 153bis, §4 [...]*."

---

⁷ Advies 36/2021, randnrs. 13-15.

⁸ HvJ 11 januari 2024, nr. C-231/22, *Belgische staat v Gegevensbeschermingsautoriteit*, ECLI:EU:C:2024:7, paras. 30, 34-35 en 39.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat het ontwerp geen belangrijke opmerkingen betreffende de bescherming van persoonsgegevens noodzaakt, doch verzoekt om de aanbeveling in punt 25 in acht te nemen, zodat misverstanden vermeden worden.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur